

A Intelixencia Artificial: Oportunidades e Retos

Unha análise integral desde a perspectiva social, ética e democrática

Perspectiva Social e de Dereitos Humanos

- **Mellora de servizos básicos:** A IA optimiza a priorización de recursos en sanidade e educación, chegando a colectivos historicamente excluídos (OCDE).
- **Accesibilidade Universal:** Lectores intelixentes e tradución en tempo real rompen barreiras para persoas con discapacidade e falantes de linguas minorizadas.
- **Políticas baseadas en datos:** Permite visualizar desigualdades (renda, xénero) para deseñar intervencións máis xustas, aliñadas coa ética da UNESCO.

Perspectiva Política e Democrática

Integridade Informativa

Aínda que facilita as *fake news*, a IA tamén é a mellor ferramenta para combatelas. Modelos avanzados analizan patróns de linguaxe e metadatos para detectar manipulacións e campañas de desinformación masiva.

Administración Aberta

A IA pode abrir as institucións á cidadanía: interfaces multilingües, análise de consultas públicas e exploración simplificada de orzamentos reforzan a transparencia e a rendición de contas.

Perspectiva Económica e Laboral

Reorganización do Traballo

Máis que destruír emprego, a IA libera de tarefas repetitivas, permitindo centrarse na creatividade e no criterio humano.

Impulso ás PEME

Automatización da loxística, atención ao cliente e acceso a análises de datos avanzadas que antes só podían pagar as grandes empresas.

Novos Perfís

Nacemento de profesións como especialistas en IA responsable, curado de datos e deseño de interacción home-máquina.

Seguridade e Prevenición

Ciberseguridade: Os sistemas de IA analizan rexistros masivos para detectar anomalías, ataques e fraudes moito antes que os equipos humanos.

Xestión de Riscos: Sistemas de alerta temperá combinan datos de satélite e sensores para anticipar enchentes (ex. Ribeira do Ebro) e incendios forestais.

Sector Financeiro: Aprendizaxe continua para reducir perdas por fraude e protexer aos consumidores.

Perspectiva Ética

"A IA debe estar ao servizo da dignidade, da xustiza social e da equidade."

— Recomendación sobre a Ética da IA (UNESCO)

Unha oportunidade histórica para repensar a tecnoloxía desde os dereitos humanos e a supervisión humana.

Perspectiva Ambiental

- **Eficiencia Enerxética:** Optimización do consumo en edificios e integración de enerxías renovables na rede eléctrica intelixente.
- **Agricultura de Precisión:** Uso eficiente de auga e fertilizantes grazas á monitorización por IA.
- **Diplomacia Climática:** Ferramenta clave ("game-changer") para cartografar riscos climáticos e monitorizar emisións en tempo real.

Educación e Cultura

Personalización

Aprendizaxe ao propio ritmo e detección temperá do abandono escolar. Innovación nas prácticas de ensino-aprendizaxe (ODS 4).

Inclusión

Tecnoloxías asistivas para estudantes con discapacidade.

Patrimonio

Preservación de linguas minoritarias e restauración de arquivos sonoros e visuais.

Perspectiva de Xénero

Contra a Violencia Dixital

A mesma tecnoloxía usada para o mal pode ser a solución. A IA utilízase para monitorizar o discurso de odio e detectar violencia de xénero en liña.

Organismos como ONU Mulleres impulsan a identificación robusta de *deepfakes* misóxinos e o desenvolvemento de chatbots para a primeira acollida e asesoramento de vítimas.

Encadre Institucional

Regulación Europea

O **AI Act** da UE busca un equilibrio: garantir dereitos fundamentais e seguridade sen frear a innovación e a adopción tecnolóxica.

Obxectivos Globais

A UNESCO ofrece un "guión" global para orientar a IA cara ao desenvolvemento sostible, poñendo o foco en reducir as brechas existentes.

Preguntas?

Grazas pola vosa atención.

Image Sources

https://static.vecteezy.com/system/resources/previews/029/366/741/large_2x/medicine-doctor-using-digital-tablet-and-smartphone-diagnose-virtual-electronic-medical-record-on-interface-digital-healthcare-and-network-on-virtual-screen-photo.jpg

Source: www.vecteezy.com

https://static.vecteezy.com/system/resources/previews/055/083/118/non_2x/digital-shield-with-glowing-cyber-elements-representing-cybersecurity-protection-and-futuristic-technology-on-a-transparent-background-png.png

Source: www.vecteezy.com

https://scwcontent.affino.com/AcuCustom/Sitename/DAM/042/Green_Energy_City_Minecraft_E_IT_Innoenergy_smart_cities_PR_rt.jpg

Source: www.smartcitiesworld.net

<https://www.gettingsmart.com/wp-content/uploads/2017/02/Diverse-students-using-digital-content-on-their-tablets-in-a-library-Feature-Image.jpg>

Source: www.gettingsmart.com

<https://assets.designtemplate.io/images/Flat%20Design%20Cybersecurity%20Concept%20Illustration%20Woman%20Ensuring%20Data%20Safety%20on%20Smartphone-HD.webp>

Source: designtemplate.io